

การประเมินโครงการเพิ่มประสิทธิภาพสถานศึกษาที่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน
ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 1

ปริญญาพันธ์
ของ
คณาวุฒิ จันทมงคล

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการการประเมิน
พฤษภาคม 2554

คณาภรณ์ จันทมงคล. (2554). การประเมินโครงการเพิ่มประสิทธิภาพสถานศึกษาที่ต่ำกว่าเกณฑ์ มาตรฐาน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 1. ปริญญาโท
วท.ม.(วิทยาการการประเมิน). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม : รองศาสตราจารย์ ดร.สมสรร วงษ์อยู่น้อย,
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรัช มีชาญ.

การประเมินนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ประเมินโครงการเพิ่มประสิทธิภาพสถานศึกษาที่ต่ำกว่า เกณฑ์มาตรฐาน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 1 โดยมีวัตถุประสงค์ การประเมินคือ 1) เพื่อประเมินกระบวนการดำเนินงาน ในสภาพที่เกิดขึ้นจริงเปรียบเทียบกับเกณฑ์ มาตรฐาน ว่าเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหรือไม่ 2) เพื่อประเมินประสิทธิผลของโครงการ ที่เป็น ผลผลิตด้านผู้เรียนและครู ทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ หรือไม่ การประเมินครั้งนี้ได้ใช้เครื่องมือในการเก็บข้อมูลได้แก่แบบประเมินกระบวนการดำเนินงาน แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต แบบสอบถามความพึงพอใจ และแบบศึกษาเอกสาร โดยมีแหล่งข้อมูล คือ นักเรียน ครู ผู้บริหาร และผู้ปกครอง ของโรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครองและโรงเรียนอนุบาล สำโรงทาบ

จากการประเมินในด้านกระบวนการดำเนินงานของโรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครองพบว่า 1) ด้านแผนการดำเนินงานเป็นไปตามเกณฑ์ คือ มีการจัดทำแผนการดำเนินงานร่วมกัน มีเอกสาร ตรวจสอบได้และมีการบรรจุกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับโครงการเพิ่มประสิทธิภาพไว้ในแผนปฏิบัติการ 2553 2) ด้านการกำหนดผู้รับผิดชอบโครงการเป็นไปตามเกณฑ์ คือ มีการกำหนดคณะทำงาน และ แต่งตั้งผู้รับผิดชอบโครงการไว้ในวันที่ประชุมคณะทำงานที่ได้รับการแต่งตั้งมีความสามารถและมีความรับผิดชอบ 3) ด้านการดำเนินงานตามแผนเป็นไปตามเกณฑ์ คือ มีหลักฐานการจัดกิจกรรม ตามแผนการดำเนินงานเป็นภาพและบันทึกการประชุม มีเอกสารโครงการที่เป็นบันทึกผลการจัด กิจกรรมแต่ละครั้ง และจัดทำปฏิทินเป็นตารางกำหนดวันเวลา 4) ด้านวิธีจัดกิจกรรมที่ทำให้บรรลุผล ตามเป็นไปตามเกณฑ์ คือ มีกิจกรรมการแข่งขันทางวิชาการ และมีกิจกรรมการประกวดโครงการ และมีการจัดกิจกรรมพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ให้ตรงตามต้องการของของนักเรียนและครู 5) ด้าน การนิเทศติดตามและประเมินผลเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน 3 ใน 4 เกณฑ์เนื่องจากโรงเรียนไม่มีการประเมินโครงการในระหว่างดำเนินการจึงไม่เป็นไปตามเกณฑ์ 1 เกณฑ์ แต่จึงเป็นไปตามเกณฑ์ มาตรฐาน 3 เกณฑ์ คือ ผู้บริหารมีการนิเทศติดตามและให้คำปรึกษาอย่างใกล้ชิดในทุกกิจกรรม มี สมุดบันทึกกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน และกำลังดำเนินการประเมิน หลังโครงการเพื่อรายงานผลต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 1 โดยสรุปใน ภาพรวมด้านกระบวนการดำเนินงานของโรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครองจึงเป็นไปตามเกณฑ์ มาตรฐาน สอดคล้องกับข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ปกครองส่วนมากที่เห็นว่า โรงเรียนมีกิจกรรมที่ดี และเป็นประโยชน์ต่อนักเรียนจากการประเมินด้านประสิทธิผลที่เป็นผลผลิตด้านผู้เรียนที่มีพฤติกรรม ที่ต้องการพบว่าด้านการคิดวิเคราะห์มีนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่ต้องการร้อยละ 82.1 เป็นผลมาจาก

การพัฒนาศักยภาพการจัดการเรียนรู้ของครู ที่ปรับเปลี่ยนกระบวนการเรียนการสอนทำให้เกิดผลผลิตด้านนักเรียนตามวัตถุประสงค์ของโครงการด้านความคิดริเริ่มมีจำนวนนักเรียนที่มีพฤติกรรมตามต้องการ เฉลี่ยร้อยละ 76.1 ซึ่งต่ำกว่าร้อยละ 80 ตามเกณฑ์การประเมิน ด้านการใฝ่รู้ใฝ่เรียนผ่านกระบวนการกลุ่ม มีจำนวนนักเรียนร้อยละ 67.7 ที่มีพฤติกรรมตามต้องการ ซึ่งต่ำกว่าร้อยละ 80 ตามเกณฑ์การประเมินด้านกิจกรรมโครงการ มีจำนวนนักเรียนที่มีพฤติกรรมตามต้องการร้อยละ 82.1 มากกว่าร้อยละ 80 ตามเกณฑ์การประเมิน เป็นผลจากการส่งเสริมกิจกรรมโครงการของโรงเรียน ด้านการใช้สื่อเทคโนโลยี มีจำนวนนักเรียนที่มีพฤติกรรมตามต้องการร้อยละ 67.2 ซึ่งต่ำกว่าร้อยละ 80 ตามเกณฑ์การประเมินโดยสรุปโรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครอง มีผลผลิตด้านนักเรียนเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ 2 ด้านคือ ด้านการคิดวิเคราะห์และด้านกิจกรรมโครงการ จากการประเมินประสิทธิผลที่เป็นผลผลิตด้านครู พบว่า ครูมากกว่าร้อยละ 80 มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และมีการเตรียมการสอนทั้งเนื้อหาและวิธีการสอน จัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่ปลูกเร้าใจ มีวิธีการเสริมแรงให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ เอาใจใส่ให้นักเรียนเป็นรายบุคคลและแสดงความเมตตาต่อนักเรียนอย่างทั่วถึงใช้สื่อการสอนเพื่อฝึกการคิด การแก้ปัญหา และการค้นพบความรู้แต่ด้านการจัดกิจกรรมและสถานการณ์ให้นักเรียนได้แสดงออก และคิดอย่างสร้างสรรค์นั้นยังมีน้อย มีการส่งเสริมให้นักเรียนฝึกคิดฝึกทำ และฝึกปรับปรุงด้วยตนเอง ส่งเสริมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกลุ่มพร้อมทั้งสังเกตส่วนตัวและปรับปรุงส่วนตัวของนักเรียน ใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและเชื่อมประสบการณ์กับชีวิตจริง ครูใช้สื่อเทคโนโลยีในการสอนที่หลากหลายและมีความชำนาญในการใช้สื่อเทคโนโลยี ดังนั้นผลผลิตด้านครูจึงเป็นไปตามเกณฑ์การประเมิน

ผลการประเมินด้านกระบวนการดำเนินงานของโรงเรียนอนุบาลสำโรงทาบ พบว่า 1)ด้านแผนการดำเนินงานเป็นไปตามเกณฑ์ คือ มีคณะทำงานที่รับผิดชอบโครงการเป็นผู้จัดทำแผนดำเนินงาน และบรรจุเป็นกิจกรรมในแผนปฏิบัติการ 2) ด้านการกำหนดผู้รับผิดชอบเป็นไปตามเกณฑ์ คือ มีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบโครงการ ทำหน้าที่ประสานงาน และจัดกิจกรรมตามแผนงานผู้รับผิดชอบโครงการที่ได้รับแต่งตั้งมีความสามารถและเหมาะสม เสียสละเวลา 3)ด้าน การดำเนินงานตามแผนเป็นไปตามเกณฑ์ คือ มีร่องรอยการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับแผนการดำเนินงาน มีหลักฐานเป็น ภาพถ่าย และบันทึกการประชุม มีปฏิทินปฏิบัติงานเป็นตารางแสดง วัน เวลา 4)ด้านวิธีจัดกิจกรรมที่ทำให้บรรลุผลตามเป้าหมายเป็นไปตามเกณฑ์ คือ มีการกระตุ้นให้อยากเข้าร่วมโดยการให้รางวัล และการประกวด 5)ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผลเป็นไปตามเกณฑ์ 3 เกณฑ์ จาก 4 เกณฑ์ คือ มีการจัดทำเอกสารโครงการ มีการจดบันทึกการนิเทศติดตามโครงการแต่ไม่มีการประเมินผลระหว่างโครงการ มีการประเมินหลังโครงการเพื่อเสนอสำนักเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุรินทร์เขต 1 แต่ไม่มีการประเมินระหว่างดำเนินการ โดยสรุปในภาพรวมด้านกระบวนการดำเนินงานของโรงเรียนอนุบาลสำโรงทาบ จึงเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน สอดคล้องกับข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ปกครองส่วนมากที่เห็นว่า ผู้บริหารและคณะครูให้ความสำคัญกับโครงการติดตามและเอาใจใส่ให้นักเรียนเป็นรายบุคคล จากการประเมินด้านประสิทธิผลที่เป็นผลผลิตด้าน

นักเรียน พบว่าด้านการคิดวิเคราะห์มีนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่ต้องการโดยเฉลี่ยร้อยละ 81.1 ซึ่งสูงกว่าร้อยละ 80 ตามเกณฑ์การประเมิน ทั้งนี้เนื่องมาจากการพัฒนาศักยภาพด้านการสอนของครู ผลที่ได้จึงปรากฏกับผู้เรียนด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์มีนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่ต้องการโดยเฉลี่ยร้อยละ 81.7 สูงกว่าร้อยละ 80 ตามเกณฑ์การประเมินด้านการใฝ่รู้ใฝ่เรียนผ่านกระบวนการกลุ่มมีนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่ต้องการโดยเฉลี่ยร้อยละ 83.5 ซึ่งสูงกว่าร้อยละ 80 ตามเกณฑ์การประเมินประเมินด้านกิจกรรมโครงงานมีนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่ต้องการโดยเฉลี่ยร้อยละ 93.6 ซึ่งมากกว่าร้อยละ 80 ตามเกณฑ์การประเมิน ด้านการใช้สื่อเทคโนโลยีมีนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่ต้องการโดยเฉลี่ยร้อยละ 80.5 ซึ่งสูงกว่าร้อยละ 80 ตามเกณฑ์การประเมิน โดยสรุปโรงเรียนอนุบาลสำโรงทาบมีผลผลิตด้านนักเรียนเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการทุกด้าน จากการประเมินประสิทธิผลที่เป็นผลผลิตด้านครู พบว่า ครูมากกว่าร้อยละ 94 มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูทุกคนมีการเตรียมการสอนทั้งเนื้อหาและวิธีการสอน จัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่ปลูกฝังใจ มีวิธีการเสริมแรงให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ เอาใจใส่ให้นักเรียนเป็นรายบุคคลและแสดงความเมตตาต่อนักเรียนอย่างทั่วถึงใช้สื่อการสอนเพื่อฝึกการคิดการแก้ปัญหา และการค้นพบความรู้มีการจัดกิจกรรมและสถานการณ์ให้นักเรียนได้แสดงออกและคิดอย่างสร้างสรรค์ ส่งเสริมให้นักเรียนฝึกคิด ฝึกทำ และฝึกปรับปรุงด้วยตนเอง โดยเฉพาะด้านการส่งเสริมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกลุ่ม พร้อมทั้งสังเกตส่วนตัวและปรับปรุงส่วนตัวของนักเรียน และใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและเชื่อมโยงประสบการณ์กับชีวิตจริง ใช้สื่อเทคโนโลยี ในการสอนมีการส่งเสริมอย่างจริงจัง ครูมีความชำนาญในการใช้สื่อเทคโนโลยี ในภาพรวมมีจำนวนของครูที่มีพฤติกรรมตามต้องการสูงกว่าเกณฑ์การประเมินที่ตั้งไว้จากการสอบถามความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ทั้งครูผู้สอน ผู้บริหารและผู้ปกครองนักเรียน ต่างมีความพึงพอใจต่อกระบวนการดำเนินงานและประสิทธิผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียนและครูในระดับมาก และมีความต้องการให้มีโครงการเพิ่มประสิทธิภาพนี้ต่อไป